

Osvobození zásilek od poštovního

V Československé republice, stejně jako v dřívější Rakouské monarchii, byly výhody související s osvobozením od poštovních poplatků přiřknuty v ČSR nově ustanoveným ústavům a korporacím.

Problematika osvobození od poštovního nebyla po převratu 1918 řešena bezprostředně vydaným novým zákonem, ale v platnosti zůstal říšský Zákon o osvobození od poštovního ze dne 2. října 1865, který byl na podmínky nového státu průběžně upravován. Informace o těchto úpravách osvobození od poštovního v ČSR byly postupně zveřejňovány ve Věstníku ministerstva pošt a telegrafů. Výnosy byly souhrnně publikovány v příručce Poštovní služba výkonná autorů Jan Barausch a Jan Horák, vydané v Brně roku 1933.

Zákon o osvobození od poštovního obsahuje 10 článků:

Článek I.

V republice československé není použitelný, článek jednal o osvobození od poštovního císaře a jeho dvora.

Článek II.

Osvobozeny od poštovního jsou:

1. odstavec

Úřední korespondence státních, občanských a vojenských úřadů ve vzájemném služebním styku.

Dále je vyjmenováno 47 konkrétních subjektů a uvedeny podmínky a míra osvobození od poštovního. Mezi subjekty jsou uvedeny například:

- President republiky a kancelář presidenta republiky,
- Státní učiliště a vzdělávací ústavy (university, vysoké školy technické, gymnasia, státní průmyslové školy, hudební konservatoře, hospodářské školy a vzdělávací ústavy učitelů a další instituce v oblasti vzdělání),
- Státní knihtiskárna v Praze,
- Památkové úřady,
- Zemské i okresní úřady pro péči o válečné poškozence,
- Vládní komisaři při spojitelných a peněžních ústavech,
- Úřad pro zahraniční obchod,
- Státní pozemkový úřad,
- Státní statky,
- Státní výzkumné ústavy,
- Zásilky soudních spisů mezi soudy v trestních věcech ještě neprojednaných,
- Zemská banka v Praze a Bratislavě,
- Služnovské úřady na Slovensku a Podkarpatské Rusi,
- Vojenská korespondence,
- Soudní výměry úřadům, jakožto stranám ve věcech občanských,
- Služební korespondence zemského presidenta a okresních hejtmanů,
- Československá tisková kancelář.

Firemní obálka s předtištěným znakem a názvem společnosti odesílatele, použita po vzniku ČSR.

Úřední zásilka podaná jako obyčejný dopis, odeslaný z pošty Praha do Sázavy. Osvobozeno od poštovního, obálka opatřena rádkovým razítkem „Porta prosto Nařízení Národního výboru č. 519 press“.

Obálka přetištěna otiskem strojového razítka PRAHA 1 PRAG 1, ze dne 16. XI. 18.

2. odstavec

Úřední korespondence zemských výborů a jejich podřízených orgánů mezi sebou a s úřady uvedenými v odstavci 1.

Dále je vyjmenováno 9 konkrétních subjektů a uvedeny podmínky a míra osvobození od poštovního. Mezi subjekty jsou uvedeny například:

- Zemské úřady (stavební úřad, zemská účtárna a pokladna, zemědělské a živnostenské rady, zemské učiliště),
- Zemské inspektoráty (rybářský, vinných sklepů).

3. odstavec

Úřední korespondence úřadů uvedených v 1. a 2. odstavci s příjemci podrobenými poštovnímu v záležitostech veřejné služby.

Dále jsou vyjmenovány 3 konkrétní subjekty a uvedeny podmínky a míra osvobození od poštovního: